

***ВИПРИЦЬКИЙ Андрій Олексійович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного та господарського права,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»***

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ОБМЕЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ГІРНИЧОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ
ДІЇ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ**

Правомірне обмеження адміністративно-правового статусу громадян та юридичних осіб, виступаючи реалізацією режиму надзвичайного стану, стало основою виділення особливої форми адміністративно-правового регулювання. Його специфіка полягає у характері правового впливу в зазначених умовах і виражається у встановленні режиму адміністративно-правових обмежень. Розширення компетенції органів управління дає можливість певним чином змінити характер примусового впливу на громадян і юридичних осіб. Дія приписів щодо обмеження прав і свобод в умовах дії режиму надзвичайного стану поширюється не на конкретних фізичних або юридичних осіб, а на населення всієї території, де діє режим. У надзвичайних умовах такий вид регулювання стає переважаючим[1, с. 226–227].

У зв'язку з предметом мого дослідження доцільно звернути увагу на обмеження прав та законних інтересів суб'єктів гірничого виробництва, тому що втручання у внутрішні справи суб'єктів господарської діяльності з боку держави може відбуватись і в надзвичайних ситуаціях. .

Так при введенні в Україні або на окремих її територіях надзвичайного стану по відношенню до суб'єктів господарської діяльності в галузі гірничого виробництва можуть застосовувати такі засоби примусового характеру:

1. Заборона страйків. Відповідно до ст. 44 Конституції України [2], ті, хто працює, мають право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів.

2. Встановлення для юридичних осіб агропромислового комплексу квартирної повинності для тимчасового розміщення евакуйованого або тимчасово переселеного населення. На юридичних осіб агропромислового

комплексу покладається обов'язок з тимчасового розміщення у готелях, будинках відпочивку, пансіонатах, дитячих оздоровчих таборах, санаторіях тощо.

3. Тимчасова заборона будівництва нових, розширення діючих підприємств та інших об'єктів.

4. Мобілізація та використання ресурсів підприємств, установ і організацій, незалежно від форми власності агропромислового комплексу. Мобілізація - комплекс заходів, здійснюваних з метою планомірного переведення національної економіки, діяльності органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій на функціонування в умовах особливого періоду. Мобілізація може бути загальною або частковою та проводиться відкрито чи приховано[4].

5. Зміна режиму роботи підприємств, установ, організацій усіх форм власності агропромислового комплексу, переорієнтація їх на виробництво необхідної в умовах надзвичайного стану продукції.

6. Усунення від роботи на період надзвичайного стану, в разі неналежного виконання своїх обов'язків, керівників державних підприємств, установ і організацій агропромислового комплексу. Зазначений засіб (відсторонення від роботи) не може розцінюватись як дисциплінарне покарання для керівника. Він застосовується у зв'язку з неналежним виконанням керівником своїх посадових обов'язків, в тому числі і обов'язків, які на нього покладає законодавство про надзвичайний стан, і які мають забезпечити більш ефективне управління державною установою тимчасово призначеним керівником для як найшвидшого усунення обставин, які стали підставою для введення надзвичайного стану.

Всі ці заходи надзвичайного характеру можуть негативно позначитись на економічних показниках суб'єктів гірничого виробництва незалежно від права власності, але метою цих заходів є попередження загрози та ліквідація особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, нормалізація ситуації, відновлення правопорядку.

Перелік використаних джерел

1. Кузніченко С.О. Адміністративний примус у змісті надзвичайних правовий режимів // Держава і право. – 2002. – № 15. – С. 223–229.
2. Конституція України // Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Законі України від 03.03.1998 р.
4. Про мобілізаційну підготовку і мобілізацію: Закон України від 21 жовтня 1993 р. // Відомості Верховної Ради. – 1993. – № 44. – Ст. 410.
5. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 р. № 1550-III // Відомості Верховної Ради. – 2000. – № 23. – Ст. 176 (із змінами).

УДК 349.6 (477)

***ЄВСТІГНЄЄВ А.С.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри екологічного права,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка***

ІНТЕГРАЦІЯ НОРМ ПРИРОДОРЕСУРСНОГО ТА АНТРОПООХОРОННОГО ПРАВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ВИНИКНЕННЯ ПРАВА СТАЛОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Важливою умовою забезпечення балансу економічної і екологічної складових сталого розвитку у природоресурсних відносинах шляхом пріоритетного забезпечення екологічної безпеки у відповідній сфері є введення антропоохоронних норм з реальним регулятивним навантаженням до системи природоресурсного права України.

Зазначене обумовлюються низкою чинників, зокрема: 1) наявністю екологічного ризику у відносинах спеціального природокористування, що визнано в тому числі на нормативному рівні — наприклад, у ст. 5 Земельного кодексу України закріплено принцип пріоритетності вимог екологічної безпеки як принцип земельного законодавства; 2) відсутність у чинному законодавстві дієвих правових процедур попередження прояву вказаного в п. 1 ризику в процесі здійснення спеціального природокористування; 3) наявністю міжнародно-правових зобов'язань України щодо адаптації вітчизняного екологічного законодавства до законодавства ЄС в частині запровадження процедур та механізмів, що обмежують негативний вплив на життя і здоров'я людини в тому числі діяльності щодо використання природних ресурсів при